

RISE

CRIMINAL SANCTIONS AGENCY

Rikos ja Rangaistus – Vaino ja Vankeus?

10. – 11. 2.2015

Vainoajien hoito ja rikosseuraamukset
Itä- ja Pohjois-Suomen rikosseuraamusalue, arviointikeskus

Rikos ja Rangaistus – Vaino ja Vankeus?

Vankeuslain 1 luku 2 §:

Vankeuden täytäntöönpanon tavoitteena on: lisätä vangin valmiuksia rikoksettomaan elämäntapaan edistämällä vangin elämänhallintaa ja sijoittumista yhteiskuntaan sekä estää rikosten tekeminen rangaistusaikana.

Lisäksi vankeudesta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (509/2006) säädetään yksityiskohtaisesti rangaistusajan suunnitelman laatimisesta, toteuttamisesta ja seurannasta.

Rangaistusajan suunnitelma

(Vankeuslaki 4 luku 6 §)

Vangille on laadittava yksilöllinen suunnitelma rangaistusajan suorittamista, vapauttamista ja ehdonalaista vapauttamista varten.

Rangaistusajan suunnitelma sisältää:

- suunnitelman vangin sijoittamisesta
- toiminnasta rangaistusaikana
- valvotusta koevapaudesta
- ehdonalaisesta vapauttamisesta
- poistumisluvan myöntämisestä

Suunnitelman sisällössä ja laajuudessa otetaan huomioon:

- rangaistusajan pituus
- aikaisemmat vankeusrangaistukset,
- työ- ja toimintakyky sekä
- henkilöstä, rikollisuudesta ja olosuhteista saadut tiedot

Rikos ja Rangaistus – Vaino ja Vankeus?

Rikosepäilynä vainoaminen → Mikä merkitys rangaistuksen täytäntöönpanossa?

1. Ehdollinen vankeus

- Ehdollinen vankeus + valvonta (nuorille)
- Nuorisorangaistus (nuorille)

2. Ehdoton vankeusrangaistus

A. Yhdyskuntaseuraamus

- Yhdyskuntapalvelu
- Valvontarangaistus

B. Vankeusrangaistus → valvottu koevapaus → ehdonalainen vankeus + mahdollisesti valvonta

Rikos ja Rangaistus – Vaino ja Vankeus?

- **Itä – ja Pohjois-Suomen rikosseuraamusalueen arviointikeskuksen havaintoja**
  - 1 hlö yhdyskuntaseuraamuksen soveltuvuus selvityksessä
  - 1 hlö, jonka tuomiossa (seksuaalirikos) sivurikoksena vainoaminen
- Havaintoja vainoamiskäyttäytymisestä:
  - tuomioistuinpöytäkirjoista
  - viranomaistiedoista (turvallisuus)
  - tuomitun haastatteluissa saaduista tiedoista
  - tuomitun laitosaikaisesta käyttäytymisestä

Rikos ja Rangaistus – Vaino ja Vankeus?

Havaintoja on, entäs sitten? Miten huomioidaan?

Rangaistusajan suunnitelmassa (Ransu)

- Jos rikosnimikkeenä vainoaminen → asia nostetaan esille rangaistusajan suunnitelmassa tavoitetasolle.
  - yhteys uusimisriskiin? vastaavuusperiaate?
  - → suunniteltu toiminta, keinot vaikuttaa?
  - merkitys laitossijoittelun kannalta? (turvallisuus)
  - merkitys poistumislupaharkinnassa? (uhrin tilanne)
  - merkitys mahdollisen koevapauden valmistelussa? (tukitoimet)

Rikos ja Rangaistus – Vaino ja Vankeus?

Mitä voimme tehdä vankilassa?

Yhdyskuntaseuraamuksen täytäntöönpanossa?

Meillä on motivoivia ohjelmia? Vaikuttavuusohjelmia?

Kehittyvät arviointimenetelmät, uusimisriskitekijät ja
vastaavuusperiaatteet?

Onko riittävästi?

Rikos ja Rangaistus – Vaino ja Vankeus?

...kohti avoimempaa täytäntöönpanoa...

Voidaanko hoidon ja seuraamuksen yhdistämisellä tukea rangaistuksen suorittamista avoimissa olosuhteissa? (Vrt. Seksuaalirikoksesta tuomittujen lääkehoito ja psykososiaalinen tuki edellytyksenä valvottuun koevapauteen sijoittamiselle)

Lisätä tuomitun elämän hallintaa, sosiaalista selviytymistä ja edellytyksiä rikoksettomaan elämäntapaan?

Tukea tekijää vankeustuomion jälkeisessä parisuhteen (uuden tai jo aiemmin voimassa olleen) kuormitustilanteessa?

???

...”mutta joskus huono ajatus on parempi,
kuin ei ajatusta ollenkaan” ...
(Jim Davis; Karvinen 8.2.2015)

KIITOS!